Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייא־מאל וואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאסטט
פיר עסטערריך־אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדען עפ.־וועהר.
האלביעהריג 5 " " "
פיערטעליאהריג 2 גול. אונד 50 קר. ע.־וו.
פיר״ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדען עפ.־וועהר.
האלביעהריג 5 גול. אונד 50 קר. ע.־וו.
פיערטעליאהריג 2 " " " 75 " " "

אויף דיעזע צייטונג כאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראנדאנס־פרייס
פעננינג פיר דעם עפסאנד דעם
ערסטען בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט־נאמסטר נו׳ 1.
וואהרן מאן אויך דיא פרענומעראנדאנס־
צייכנונגסלדער צו יעדערן בעלינען.

Nr. 13, ניינטער יאהרגאנג

פעסט, מאנטאג טו שבט ה.ת׳ר׳ל׳ז׳.

Pest, den 29. Jänner 1877.

דער רוסישע קאיזער דאנקט אב!

איים דען קאנפערענצ־פערהאנדלונגען איזט ניכטס געוויארדען; דער לענגסט ערוואר־טעטע רוסיש־טירקישע קריעג איזט אויך נאך ניכט איינ־געטראפפען; — אבער עטוואס ווירד דאך ווערדען אונד איינטרעטען — נעמליך דער טהראן־וועכסעל אין רוסלאנד!

עטוואס ווירד ווערדען מוסען; דענן קיינער האט איינע זאלכע שמעהליכע נעדעדלאנע, זאוואהל בייס סערביש־טירקישען קריעגע אלס אויך אויף דער כאנפערענץ ערלייטטען — אים רוסלאנד! דיא כאנפערענצ־געזאנדטען דער איבריגען איראפעאישען מעכטע, וועלכע עטעטע אינפערריכטעטער זאכטע אים כאנסטאנטינאפעל צו־ריקקהרען, בריינגען זיך נאר ניכט צו שעמען. דיא ריזולטאטען נאך כאנסטאנטינא־פעל אין נוטעם גלייבען, דאס איהנען איין איים־גלייך צווישען דער טירקייא אונד רוסלאנד אונד זאמט אויך דיא הערשעללונג דעם פיערעגעס געלינגען ווערדע; דיא טהאטען אויך דאס איהריגע אונד ווענדעטען אללעס מאגליכע אן, אים איהר צוגעל צו ערלייכען. — נון זיהט דיא אבער אויך ניט מענשען, דיא ניכט איממער דאס ערלייכען כאנ־נען, וואס דיא וואללען, אונד אויך דיא כאנגטען דיעסמאל צו איהרעם צוגעל ניכט געלאנגען. אם ענדע בעריהרט דיא יא דיא גאנצע זאך ניכט די־רעקט, דיא האבען יא דיא אינרוהיגע אין דער וועסטליכען טירקייא ניכט געשטיפטעט, דיא האבען יא דען גאנצען שטירם ניכט הערוויבעשווארען; דיא וואללען בלאס צווייא שטרייטענדע גוט מא־כען, דא איהנען אבער דיעס ניכט געלינגען, זא זאללען עטעטע דיא צווייא שטרייטענדען זולבסט דאצו שיען, ווא דיא פארטהאממען כאנגען. דיא ווערדען ווידער עטעטע וועגעסטעגס ניכט זאגען כאנ־נען, דאס דיא איבריגען איראפעאישען מעכטע נאך קיינע פערזוכע מאכטען, איינען פריעדליכען פער־גלייך צו בעווערקשטעללינגען.

דיא טירקייא ווידער בריינגט זיך ווערלייך ניכט צו שעמען, דיא הארדעלטע ווא איין טאפפע־דער מוטהאפלטער העלד, דיא דענגט גנגען דיא זוד־סלאוען, דיא דענגט בייא דער כאנפערענץ, אינדעם דיא זיך פאן דען פערמדען נאר ניכטס בע־פעהלען אונד נאר ניכטס פארשריבען לעסט. דיא האט אללע רוסישען פארדערונגען צוריקגעוועזען אונד ווערלאנגט לעדיגליך דען קריעג, אלס אויך ניר דאס מינדעסטע פאן אנדערע ווירדע נאכגעלאססען. —

אבער רוסלאנד! דאסזעלבע רוסלאנד, וועל־כעס אייגענטליך דען קריעג דער זוד־סלאוען גע־גען דיא טירקייא הערוויבעשווארען אונד דער אייגע גיעדעלאנע ערלייטטען; דאסזעלבע רוס־לאנד, וועלכעס אויף דער כאנפערענץ דיא שטאלץ אונד זיא האב־טראבענד דיינע פארדערונגען אן דיא טירקייא ריכטעטע, דיא אזהם אבער פאן דער־זעלבען צוגעל אונס גגוטט געשלייפערט וווידען — וואס כאנן נון דיעזעס רוסלאנד צו דיינער פערדע־רעטטונג פארברינגען? וואמיט כאנן עס זיך פאן דער גנעמעהרונגען שמאך אונד שאנדע ריינוואשען?

דא ניכט עס פיר רוסלאנד נאר קיינען אנדע־רען אויסוועג — אלס דען קריעג! מאן מאן דיעד נאך זיא טראסטענד, נאך זיא בערוהיגענד אונד נאך זיא בעשווכטיגענד אויפטרעטען; רוסלאנד האט נור איין מיטטעל צו דייער פערדע־רעטטונג — איינ דיעזעס איזט דער קריעג! — דיא נאך אנ־פאללשטעגיגען רוססוגען אין רוסלאנד, דיא אנצווישען איינגעטרעטענען כאלטען וווטטערגנגען איינגען זיך וואהל ניכט צום קריעגע, עס ווירד דאהער נאך איין שטללשטאנד פאן איינגען וואה־בען איינטרעטען, דיא איראפעאישען מעכטע ווער־דען אינצווישען נאך פריעדענס־פערזוכע מאכען — אבער דאס עגדע ווירד דאך נור איין טכטיגער רוסיש־טירקישער קריעג זיין!

נון אבער איזט דער רוסישע קאיזער אללעק־סאנדער ניכט פיר דען קריעג, אונד האט זאגאר זיין פערזו־ווארט דען כאיזערן פאן דער דאנשטאלט אונד עסטערריך גגעגבען, דאס ער עס ניכט זא לייכט אויף איינען קריעג נעגגען דיא טירקייא אנ־נאממען לאססען ווערדע. — עס בלייבט אללא עטעטע צו־ר פרעדן־עטעטונג רוסלאנדס פארלייגען מיין אנדערע אויסוועג, אלס דיא אבראנגונג זוי־נעס עטצינען כאיזערס, דער נאך איממער איין גגנגער דעס קריעגעס איזט. — אללע רוסישען שטאאטס־מגגנער איבערדרען עטעטע דען רוס־שען כאנפערענגען, דאס ער זולבער זיינען פאטער פאן דער נאטהענדיגקייט איינעס טהראן־וועכ־סעלס אין רוסלאנד איבערצייגג. איבריגגנס איזט כאיזער אלעקסאנדער שאן זולבסט זיינער רעגיע־רונג מידע אונד ווילל אבראנגקען, אין עטעטרס בריס עטעטט מאן זיך ווידער דער גיעדעלאנע, וועל־כע רוסלאנד איזט דער כאנפערענץ ערלייטטען. דער רוסישע כאנפערענץ ווילל לייבער איינען ערדענפאפטען פריעדע, זולבסט ווען מאן איזט איינען גלייכען איזטאנד דעסזעלבען קיינע אויס־ניכט האט אלס איינען אינטערנאפטען פריעדען, איזט פיר־סט נאטשטאט, דער בזהרונג רוס־שע רוסס־נאגלער ווידער צוריקטרעטען, אונד גגנגראל אונגאטעט דער בזהרונג רוסישע גע־זאנדטע אין כאנסטאנטינאפעל, ווידער זיין נאכ־פאלגער זיין.

דיעזע נאכריכט פאן דער אבראנקונג דעס רוסישען כאיזערס בראכטע דאס גגסטרינגע מאר־גגנ־בלאטט דעס „פעסטער ללאיד" אין איינער טעלעגראפישען דעפעשע — אונד דיעזע נאכריכט מאכטע זיינטרעס זעהר פיעל איינדרוק. נון צווייי־פעלס נעמאנד מעהר דאראן, דאס אין טהראן־ווכעסעל אין רוסלאנד צוגלייך אויך דען אנפאנג אינעס רוסיש־טירקישען קריעגעס בעדייטעט!

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (איים דעם רוסבסטאנע.) אין דער זאמסטאג־וויטצונג דעס רייכסטאגעס איזט מיין איינציגער גגגנעשטאנד צור פערהאנדלונג גגעקאממען. דיא וויטצונג יאר דרעגגאר אינטער־עסאנט, ווייל אין דערזולבען צווייא ריכטיגע „אינטערפעללאציאנען" פארגעקאממען, אונד צוואר: 1) אין בעגגג איף דיא שאנק־רעגאלען; 2) אין דער כאנק־פארגג. דער דעפוטירטע שטיינ־אקער ריכטעטע נעמליך פארגגע דען מיניסטער־פערזוכטען: ווי דיא רעגיערונג אן דאראן, דאס דער נייע פרלאס איבער דיא שאנק־רעגאלען בייא דער בעפאלטרונג איינע טיפע אנגעפערענדייט הערפארגעריפען? דער פרלאס זאללטע שאן אם ו־שען פעבער אינס לעבען טרע־טען אונד דאך ענטהאלט דערזולבע איינע בע־שרענקונג דעס האנדעלס אונד דעס גגווערבעס! ווערע אללא דיא רעגיערונג ניכט גגגגיגגע, איינען גייען פרלאס צו גגבען, דאמיט בעצינגליך דעס פערקיפפעס פאן ליקאר, דעססערט־ווייגגן, שפיר־ווס אונד אנדערען גגגגשטענדען מעהר פרייהייט הערפרשע? — דער דעפוטירטע אינגאר העלפי־ריכטעטע ווידער פאללגגגדע אינטערפעללאציאן אן דען מיניסטער־פרזוידענטען: איזט עס וואהר, דאס דער פלאן בעהופס פרריכטונג צווייער באנק־אנשטאלטען פיר עסטערריך אונד אונגארן בע־ריכט גגגגליך פאללען גגלאססען וווידע? איזט דיא רעגיערונג נון גגנשלאססען, יעדע זאגגטיגע פערארבאריגג צוריקצוזיען אונד אויסלייסליך פיר דיא פרריכטונג איינער זעלבסטשטענדיגען באנק צו ארבייטען? איזט גגגליך דיא רעגיערונג גגנשלאססען, פיר דען פאללל, אלס דיא פרריכטונג איינער זעלבסטשטענדיגען אינגארישען באנק אהר ניכט גגלינגט אבצוהאנגען, דאמיט אנ־דערע מגגגער דיא לאזונג דער באנק־פראגע אין דיא הגגדע נעהמען? — בייד אינטערפעללאצי־אגגען וואהרען דעס מיניסטער־פרזוידענטען איבער־גגבען דער גגיים אויף איגגע גגגגשטעלטע אנ־ווארט ניכט לאגגגע ווידר ווארטען לאססען.

* (דער באנק־שטרייט אינד מינים טער־קריזיס.) עס איזט זעהר הייפיג דער פאללל, דאס איגגע פאמיליע גגגג

מאנאטע מערץ ווערד איראָא פאָם קאָנאָנע-דאָנגער איפגעריטשעלט ווערדען! דאָך איך האָבע שאָן פיעללייכט צופיעל פערראָטהען. לעבען זיא וואָהל! — דיעס געשפּרעך איזט זעהר ווכטיג; טשערנאָיע האָט מעהר איסגעפּלייטשט, אלס מאנכע שטאאטס-מענער ביזהער געוואוסט האָבען.

* (איין ווירטשעפט וויטץ פאָם פירסט-פרימאס.) דער געגענוערטיגע פירסט-פרימאס אין גראָן האָט זיך פאָר יאָהרען איינען גוטען-דיעלטאָר אנגעשטעללט, דער נכט פיר זיינען הערען, זאָנדערן פיר זיך זעלבסט ווירטשאפטעטע. דער פירסט פרימאס וואָללטע דיעס נאטירליך נכט לאנגע דולדען, אונד עגטלייפט דען דיעלטאָר, אינדעם ער איהם פאָלגענדען ווטשען טטטהיילטע: עס וואָרען אינמאל צוויי זיינען, דער איינע דיעס גרינבים, דער 10000 גולדען האָטטע, אים געשעפטע אבער קיינע ערפאָהרונג בעזאָס. דער אנדערע נאָנגטע זיך זעלבערמאָנ, האָטטע אים געשעפטע פיער ערפאָהרונג, מיסטע אבער איממער מיט „לעערען טאשען" איינהערגעהען. ענדליך פערבאָנדען זיך גרינבים אונד זעלבערמאָנ אונד ערפאָפפענטען געמיינשאפטליך אין געשעפט. דא זאָגטע איינער צו זעלבערמאָנ: „איך ווים נאר נכט, וויא זאָלכע אונגלייכ מענשען, וויא דיא אונד גרינבים זיך פערראָטהען קאָנטען. גרינבים האָט געלד אונד קיינע ערפאָהרונג אבער קיין געלד! זעלבערמאָנ ערווידערטע לעכעלנד: דעסהאלב עכען איזט דיעזע פערראָטהונג איינע גרקלכע. — קאָמטע אים געכסטען יאָהר צו מיר אונד דיא ווירסט זעהען, וויא שאָן ווייט דיעס געמאכט האָבען. דאמאלס ווירד גרינבים דיא ערפאָהרונג, איך אבער האָב געלד האָבען!" — פערלאָסטען זיא מיך דאהער, דענן איך פירכטע, אים געכסטען יאָהרע ווערדע איך אידע ערפאָהרונג אלס גוטס-דיעלטאָר, ווערהענ זיא אבער האָב געלד איינעס פרימאס האָבען ווערדען.

* (דיא שענוא-לאזאאינגע פאָהר.) דיא צייטונג דער שענוא-לאזאי, ווילכע אם 1-טען געכסטען מאָנאטס שטאטפינדען זאָללטע, דורפטע וואָהל אינטערבריכען, גראָס סט' שענוא האָט געמעלד בים לאנדעס-געריכטע אין ווען אין געזעץ איינגעריכט. דאָס מאָן עס איהם ערלייבע, דיא צייטונגען פיר דריא יאָהרע אויפצוהעבען. עטצט אם 1-טען פעברואר וואָללטען געמעלד טייענע לאָזע געצאָגען ווערדען, ווילכע מיט 126,000 גולדען איינגעלאָזט ווערדען מיסטען. דער הערר גראָף פערפיגט עדאָך אבער דיעזע סיממע נכט. דיא סט' שענוא-לאָזע פיעלען אין פאָלגע דיעזעס אימשטאנדעס אם 24-טען דיעזעס פאָאטצליך פאָן 39 אויף 26 גולדען. דיא נטעד דעס גראָפען דיעגען וואָהל אלס זיכער-שטעללונג פיר דיעזע לאָזע. אללין ווער ווירד דענן דא לאָזע קייפען, אום זיך אין פראָצעסטע איינצולאָסען.

* (אונגאריטשע שטודענטען אונד טירקישע אדען.) וויא אויס קאָנסטאנטינאָפעל זאָגבען בערכטעט ווירד, האָבען זעממטליכע מוטגליעדער דער אונגאריטשען שטודענטען-דעפטאציאָן פאָר איהרער אבריייז אויס קאָנסטאנטינאָפעל פאָם סולטאן דען זאָגענאנטען „מערטריע-אדען" ערהאלטען. דיא פרייד דער יונגען לייטע איבער דיעזע אויסצייכנונג אזט נאטירליך אינע אויסערארדענטליכע, אין הענזיגעס בלאָטט מאכט הערכבער עדאָך פאָלגענדע ריכטיגע בעמערקונג: בעקאנטליך דאָרף בייא אונס גיעמאנד דען אָרדען אינער פרעמדען מאכט טראגען, בעזאָר ער הייצע דיא בעזיהונגען דיעער מאיעסטעט ערהאלטען. דיא אונגאריטשען שטודענטען טון, וועלכע מיט טירקישען אָרדען הייסגעכרען, ווערדען אן דער גרענצע אינזערער מאָנאָרכיע דיעזע טירקישען אָרדען אבלעגען מיסען, אים דיאזעלבען עיסט דאנן ווערער אן דיא ברוסט צו העפטען, ווען זיא הייצע דיא בעזיהונגען ערהאלטען האָבען ווערדען. טון ווירד הייבייא נאטירליך אויך מינעסטער טיסא, דער דען גאנצען שטודענטען-לערם נכט גערינג דולדעטע, אין וואָרטען מיטטייל־ערכען האָבען!

נייעסטעס.

הייטע פרוה זוגד הייער פאָלגענדע דעפעשען אינגעטראָפפען:

ווין 25-טען יעגנער. אויך דיא רוסישע רעגיערונג ווירד באלד אין רונדשרייבען אן אללע אויראָפעאישען גראָס-מעכטע ערגעהען לאסען. — דער אינהאלט דיעזעס רוסישען רונדשרייבענס דורפטע פאָלגענדער זין: נאכדעם דיא קאָנפערענץ, אויף וועלכער אללע אויראָפעאישען גראָס-מעכטע אינגע וואָרען, אויסאינאנדערגעהען מוסטע, זאָ מוסטען עדסט עטצט דיא דריא קאיזער (פאָן רוסלאנד, דייטשלאנד אונד עסטערריך) מיט פערראינען קרעפטען נעגען דיא טירקייא אויפטרטען. רוסלאנד ווירד אבער אויך דער טירקייא גענגנאכבער זעלבסטשטענדיג פאָרגעהען מוסען, נאכדעם זיא אלל וויינג פאָרדערונגען הינזיכטליך דער פערבעסערונג דער לאגע דער קאטהאָליקען פערוואָלטונג האָבען.

לעמבערג 25-טען יעגנער. דער גרוזרוטיסס-ווישאנד דעם גראָס-פירסטען ניקאָלאי (אבער-קאָמאנדאנט דער רוסישען זיד-ארמעע) האָט זיך וויעדער דערארט פערשליממערט, דאָס מאן איהן נכט איינמאל נאך פעטערסבורג אבערפיהרען קאָנטע. דיא רוסישע זיד-ארמעע האָט נון אייגען נייען אבער-קאָמאנדאנטען ערהאלטען.

לאנדאן 25-טען יעגנער. אין איינער פערזאָמלונג הייעלט דער ענגלישע מינעסטער פאָלגענדע רעדע: „דיא ערהאלטונג דעס פריעדענס לייגט אויף אים אינטערעסע ענגלאנדס. דיא ענגלישע רעגיערונג האָט וואָהל דאָס גראָסטע מיטגעפיהל מיט דען קאטהאָליקען אין דער טירקייא; אבער דיא איינמישונג אין דיא אינגערען אנגעלעגענהייטען דער טירקייא וועדע דאָך אין צו גיעפערלכער שרייטע, דער זעהר לייכט דיא טירקייא צום קריעגע ריצען ווערדע. דיא ענגלישע רעגיערונג פרייט זיך דאהער, דאָס עס ביז יעצטע צו קיינער אינמישונג קאָם, אונד זיא ווירד אויך שפעטערהין ווערען צוואנג פערמיידען. ווער האָסען נכט רוסלאנד, לייגען אבער אויך נכט דיא טירקייא דעראָרט, דאָס ווער אונס פיר זיא אין דען קריעג שטרעבען זאָללטען. דיא טירקייא האָט יעדאָללס אונקלוג געהאנדעלט, אונדעס זיא אללע קאָנפערענץ-אָפפערונגען פערוואָרפען האָט, אונד אויסגעזאָהלט מיט דען גאנצען אויסטרעבען אינטערעסען.“

וויא מאן נון אויס דיעזען דעפעשען ערזיעהט, האָבען דיאזעלבען פאָרלייפיג נכטס בעפיעדיגענדעס צו מעלדען. ביז דיא הערען קאָנפערענגגעזאנדטען נאך הויזע קאָממען אונד איהרען ריגערונגען דיא מיטטהיילונגען געמאכט האָבען ווערדען, ווירד אויך אין דיא פאָליטיק אין קלייגער שטללשטאנד אינטערעסען.

בריעפע דער רעדאקציאָן.

הערן נ. נ. אין שטולווייסענבורג: דער מינעסטעריאל-ערלאס בעטרעפפס דעס שאנק-רענאלס טרייטס מיט דעס 1-טען פעבער אינס לעבען.

נעשעפטסבעריכט

פעסטער פריזע

וויצען פער פיר-יאהר 12,75—12,85 גולד.
קוקורוזן פער מאי - יוני 6,70—6,75 גולדען.
האָפער פער פיר-יאהר 7,85—7,93 גולד.
רעפס-קאָהל פער אינוסט - פעפטעמבער 15½—15¼, באנאטער פער יולי-אינוסט 15½ גולד.
שפיריטוס נייע מעטהאָדע אים קלייגען 31—31.25 גולדען. אלטע-מעטהאָדע 33,50—33.25 גולד פער 10000 לישער-פערצענט.

פעסטער שלאכט-פיעהמאָרקט. דער אויפטריעב אויף דעם נעסטרינען הייער שטאטגעפינדענען שלאכטפיעהמאָרקט בעטרוג 1113 שטיק אָכסען. מיטל-קויפע — שטיק. פרייז פיר אָכסען 47 — 51 סל', פיר קויה 45—48½ סל' פיר בייסעל 40—41 סל' פער 100 קילאָ שלאכט-געוויכט. זאמטע פערצעהרונגס-שטייער.

וויענער פרייזע.

פעטראָלעום 35 גול. פער 100 ק'.
רינאָל 51 גולדען. פער 100 קילאָ. —
לייגאָל 40½—40¼ גול. פער 100 קילאָגראמס.

לאָסטאָ-ציעהונג פאָם 24-טען יעגנער 1877.

בריגן	46	51	64	89	62

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בריס ריס.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע		קוראָלישע פער הקטאָלי.	פער 100 קילאָגר.
וויצען	נייע באנאטער	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	„ „	—	—.———
„	פרייס „ „	74·6	12.25—12.40
„	„ „ „	75·5	12 50—12 70
„	„ „ „	76·4	12 80—12 90
„	„ „ „	77·3	13. —13.10
„	„ „ „	78·3	13 20—13.30
„	„ „ „	79·2	13 35—13.45
„	„ „ „	80·1	—.———
„	נוסטער נאָרען	74·6	11 75—11.85
„	„	75·5	11.95—12.15
„	„ „	76·4	12.30—12.45
„	„ „	77·3	12.55—12.70
„	„ „	78·3	12.80—12.90
„	„ „	79·2	12.95—13.05
„	„ „	80·1	—.———
„	וויסענבורגער	74·6	12 30—12.45
„	„	75·5	12.55—12.75
„	„ „	76·4	12.85—12.95
„	„ „	77·3	13.05—13.15
„	„ „	78·3	13.25—13.45
„	„ „	79·2	13.40—13.50

פרוכטע		פער הקטאָלי.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן		72	9.90—9,70
נעדסטע מאלץ		62	8.55—7.30
נעדסטע גערשטע		62	7.20—6,70
האָפער		41	7 90—7 70
קוקורוץ באנאטער			6.10—6.—
אנדערע		73	5.90—5.50
הייזע			5.70—5 50
וויצען	פער פיר-יאהר		12.75
קאָרן	פעסטע		—.—
	פעסטע		—.—
קוקורוץ			6.70—
נעדסטע			—.—
האָפער	פעסטע		7.85—
			—.—
רעפס			15.50

נאָטירונגען פון פרעמדען פלאץ				

ד ע ר נ י ס ס ע ן.) איז קאנסטאנטינאפעל ווידר פאן 27-טן דזעזעם פאלגענדעם טעלעגראפירט: דיא דעפּוטאציאן דער אינגאריטשן שטדעטן איז שאן אם 24-טן פאן דיער אבגעריזט. עס געשאה דיעם גלייך נאכמיטטאגס, אללין אבענדס קעהרטען דיא אינגאריטשן שטדעטן ווידער צוריק. איין דעם דאמפּפּ-שיפפ איז געמעלדט אין איינער פאכיגע פיער ענגלישאנדען, וועסהאלב דיא רייזע מיט דעם בעשעדיגטען שיפפ ניכט פארגעזעצט ווערדען קאנטע. אם 25-טן דזע-זעם דעם מארגענס דיא אזוילבען מיט איינגע אנדערן שיפפ פאן דיער אב אונד געלאנגטען אין מיטטעלינאבט בז פאר יארנא (אם שווארצען מעער גלעגען). דיער יאר אבער דער שטורם זא גראס, דאסס דאס שיפ אונמאגליך אין דען האפען איינלייפען קאנטע, מאן מוסטע זיך ווידער צור רוקפאהרט ענטשלייסען, וועלכע ווידער דאפ-פערט גלעגעהרלך יאר. פרייטאגס יאר דאס וועט-טער פיר כטרלרלך, זא דאס מאן ווידר מוגטע גע-פאהר לויפ מיט זאממט דעם שיפפע אים מעגיע אונטערצוגעהען: צווייטאגס אבער יאר גראסער מאנגעל אן קאהלע, דא דיא אים קאנסטאנטינא-פעל מיטגעגאבטען קאהלע נור בז יארנא בע-רעכנעט יאר. אללין עס ערגייגעטע זיך אין יאנדער. דער שטורם טרעפ געמעלד דאס שיפ מיט בריטאנען שטאללע עכטן אין דען האפען פאן קאנסטאנטינאפעל. הערטע דיא געפאהר גאר צווייא שטונדען ווערדט, דאנן ווידרע דאס שיפ מיט זאממט דער שטדעטע-דעפּוטאציאן דעסטיגנס-לאן אונטערגאנג זיך. בייא אידרער אנקונפט אין קאנסטאנטינאפעל ווארדע דיא דעפּוטאציאן פאן אללען זיטען אבער דיעזע גליקליכע רעט-טונג בעגלייטטשט. הייטע אם 27-טן דיעזע דיע-זעלבע נייערונג מיט איינעם שיפפע אב. אים אבער טרייפט אדער פאיטע אין אידרע הייטאטע צו געלאנגען.

(אין הייטע שטרייך אייגעם רעגאלינגס-פעבטעדם.) דיא דזעזעגע בלעטער בייגען פאלגענדעס, קיים גרייבהאפען „שטיר" איינעם רעגאלינגס-פעב-טעדם אין איינעם דאפפע אינטיים עפערעם. דיע-זער מאנן האטטע געמעלדט זיס איינער לאנגען דייטע פאן יאהרען דיא רעגאלינגס-פאכטען דזיינגס וואהנ-אדטעם פיר איינע זעהר גרייגנע סומטע אין הענדען, דא ער עס זא אנגעשטעללטן וואטטע דאס בייא ערגייגען. דער פאכטען הייר גיע איין אין אנדערע גענעהדטע, דער פיר דיא רעגאלין עטוואס מעהר געבען אלדטע, איין הייער יאיר-דע דיא פערפאכטען ערגייגעדס. אין ייגגער מאנ אים איינעם בענאכבארטען דאפפע נאהם זיך פאר,

---

דזעטמאל בייא דער רעגאלינג-פערפאכטונג „מיט-צישטייגען," דאר דיא נאכט בעפאר דראנגען אין דזיינע וואהנונג צוויי אפאנדערען, באנדען איהן אונד העלטען איהן צוויי מאנע לאנג אין דעם קערקער, בז דיא לייטטאציאן פאראבגעריזט, אונד דער אלטע פעכטער ווידער דיא רעגאלינג אין הענדען האט-טע. דער יינגע מאנן האט נאטירליך זאיאהל דען פעכטער, אלס דיא פאנדערען, דיא איהן אומזאנסט איינגעשפּערדט, בייס גערייכטע פערקלאגט.

* (דאס אבצייהען דער צייטונ-ען אים פאר הייגגיין.) עס איזט עכטן ניכט זעלטען דער פאלל געזעזען, דאס דער גלייכ-בערעכטיגטע זיך דיא צייטען אים פאהרטיין אבצאג. באלד גטע ער נעמליך יעמאנדעם 100 גולדען אין 10 פערצענט, זא וואהרטעט ער ניכט דאס אחד אב, דאס יענער איהם 110 גולדען צייטצאהלט, זאנדערן צאג זיך דיא 10 גולדען וואפאר אב, אינ-דעם ער דעם שולדנער בלאס 90 גולדען אינהאנ-דיגטע. דער 5. 5 דעם נייגן וואכטר-גזעזעטצעס לייטטע ערקלאר: „ווען יעמאנד פיר לייגער אים אין האלבעם אחד דיא צייטען אים פאהרטיין אין אבצאג בריינגט, זא ווירד דעם אלס אבשלאג-צאהלונג בעקאנטטע." לוטין: ווען אייגער יע-מאנדעם הייטע 100 גולדען באהנט, דיא גזעטצ-לוך בעשטיממטען 8 פערצענט אבער נור אב-צוגעהן, זא ווירד עס בעקאנטטע, אם דעטטע ער נור 92 גולדען גזלעהלען, וואפיר אבער קיינע 8 גולדען צוגוטן געבוהרען. הייטיגס באנגען זיך זעהר הייפיג פאנגעסטע ענטשיידען. — לוטיכטפערטיגע ווערדען זאלבע איינגעגרענגען בייא „וועכסעל-אונד באנקגעשעפטען" מיטע דיקוכט פונדען.

* (גנכטס בלייבט אונבע-שטראפט.) אינזערע לעזער ווערדען זיך נאך ערגינגען, דאס דיער פאר טעדדר אלס איינעם אאדרע אין זעדר גרייטר הייז-טעמפּעל אנגעגאנגען דעם הייטיגען אבענד אין דער אינגאריטשן אינגעגנאנגען אין דער אינגאריטשן אינגעגנאנגען אין דער אינגאריטשן אינגעגנאנגען

אינגאַרישען באַנק ווידער עס אַלזאָ לייכט זיין, דיא גוטען עסטערייכישען נאַטען אנצונעהמען. וואָרום זאָלטע אבער דיא עסטערייכישע נאַציאָנאַל־באַנק זא דומם זיין, דיא שלעכטען אינגאַרישען נאַטען אנצונעהמען? אין פאַלגע דיעזער איינזעצונג מוסטע אַלזאָ דער ערזעצונג פאַלען פאַלגען געלאַסען ווערדען. נון טראַט דיא אינגאַרישע רעגיערונג מיט דעם בעקאַנטען פאַלען אויף: דאס דיא עסטערייכישע נאַציאָנאַל־באַנק זעלבסט צוויי באַנק־אנשטאַלטען ערריכטע, איינע פיר עסטערייך אונד איינע פיר אינגאַרן, וואבייא 30 פערצענט אַלדער באַנק־געשעפט עדען דער אינגאַרישען באַנק־אנשטאַלט איבערגעדען ווערדען מוסטע. דיא אינזערן לעזערן בעקאַנט איזט, וואָרום איך דיעזער פאַלן פערוואָרפען. דיא אינגאַרישע רעגיערונג האַט אַלזאָ אַלדעם מאַנליכע גענוגען, אים איך בעטרעפפע דער באַנק איינע גענעהליכע לאַזייסונג פאַר עסטערייך צו פערזיכען, דאַ אבער אויך ביידען פאַלגע פערוואָרפען אינגאַרן אונגאַרנס אין עסטערייך בעטרעפפע דער עגעטעל־באַנק צו בעזאָלדען. — דיעס וואָר דער גרונד, דאס דיינע מאַעסטעט פרעגט זיך נאָך וועגען בעגאַב אונד איך דיא אינגאַרישען מיניסטער דאַרין בעגיעט, יעטצט וווּרד דער לעטצטע פערזוך איינע איינזיכט ביידער רעגיערונגען אין דער באַנק־פראַגע געמאַכט ווערדען. דיא אבער, וועגן דיעזער לעטצטען פערזוך, ניכט גאַלטענד? דאַן נעבען נור צוויי דענקבאַרע פאַלגע: עגטווערדער דינע מאַעסטעט בעזאָלדען דיא עריכטונג אינער זעלבסטשטענדיגען אונגאַרישען באַנק אדער — דאס אינגאַרישע מיניסטעריאַם מיט צוריקטרעטען! מאַן איזט דיער איך דיא מיניסטער־קרייזס געפאַסט. אַלזאָלעלדען ווערדען ווי ניכט מעהר לאַנגע אין אינגעזעהטיס בלייבען, דאַ דיא אַלדערהאָכסטע ענטשיידונג אין דער באַנק־פראַגע נאָך אים לויפ דיעזעס מאַנאַטס ערפאָלגען מוס.

* (יידישע געזעטצגעבונג אין אונגאַרן. אין אַלגעמיינען אין באַהמען בלייבען, דאַ דיא אַלדערהאָכסטע ענטשיידונג אין דער באַנק־פראַגע נאָך אים לויפ דיעזעס מאָנאַטס ערפאָלגען מוס.

פאַלליעטאָ.

דער שטערן־זעהער.

(46. פאָרזעטצונג.)

„איך האָבע ווי גיזאָגט מאַנען דען דאָס ניכט בעזיכט (אַנשויאַרעטע אבראַנאַם) דער קאַנע אַלזאָ מיר שאָן איינע מאָל מיינע אייגענע געזיכטער, ווייל ער יעטצט ווער בעשעפטיגט איזט. איך בין ניכט גייאַרגאַנט, מיר מיינע קאַנע אייפערזיכטיגען. אבער דאס אין דיעזען צייטען אינזער עזייאַם וויאַ דיא ווידען בעשעפפט, בייס קאַנע פערזאָנדערלעך ווייר, ווייס איר דוראַאיס ניכט!“

„פרייער! איזט שרומפערס אין איינעם אבגרונדע, אין ווערכען איזט אונד אַלדע אייגע גלייבענס־גענאָסען גע־שטיגען ווערדען. דיא פערטייבונג אונד אייפאַסטיגונג דער ווידען ווייזד יעטצט אים גייסטליכען יאַטעס דעם קאַנע פערזאָנדערלעך.“

„אונאַנדיג! (ווייס דער בראַזיע אבראַנאַם) דיא קאַנען עס ניכט וואָלדען!“

„פרייער! נור דער פייג אונד עדלע מאַנען קאַנען ניכט אַלדעם וואָלדען אונד אַלדעם טהון; דער שוקע אבער קאַנען אַלדעם. איזט זאָלדעם דיעזען שאָן גיפאַהרונג דאַ־בען, בעסטער פרייער! דענקע נור, דיא איך דער נייע קאַנע מיט מאַרשמאַל פיר דיא וואָהלטהאַטען. דיא איזט זייניגע פאַטער אונד זייניגע פאַטעראַלאַנד ערזיעהען. דאַנקבאַר וואָר! ער פראַכטעטע נאָך אייגעם לעבען! — איך דאַטהע איזט, מאַכטע ניכט אינגאַל דען פערזוך דיער אייגע גלייבענס־גענאָסען צו דעטען. אַלל אייגע בעזיהונגען זונד אומאַנגס. שאַדע אום דיא צייט! נאָך אייגע עס צייט, פלייגדע. פערלאַסטע דיעגע אינגליקע־לינג לאַנד, דאס בעדייטט צו אייגער שאַנדע־באַנד אומגע־וואַנדעלטע וואָרדע!“

„נין! מיינע פרייגד איזט פאַרזוגאַר וואָר לייכטער. אַלס מיינע יעטציגע פרייגד איזט פאַרזוגאַר מאַן נור מיט מיר מיינע פרייאַן אַלדען. יעטצט אבער ווייל מאַן אַן מיין פאַלק אַן מיינע פרייען גלייבענס־גענאָסען. פאַן וועל־כען איך נור גיפאַלט טהוען ווערדע. — קאַנע פרייד־נאַנד ווייד מיר אונאַרען דאַרגען עס מיר דאָך אַן איזט איזט דאס פעלע גולד צום קייזעע גענען דיא מאַראַנע־בראַסען.“

„פרייער! בייא איינעם שפיל־בריעע דענקע ווערע צוגעסען אַן דיך אונד עיגענעפפ דאס עפעזונג־בריעפ אונד דיך אים אונדערע צו קומפען!“

„דער ווערע פרייד עס ניכט! יא דאַנען עס מיר מאַנ־ליך איזט. ווערדע אונד פיר דיא יעטצטע מיינע בייד־קעפפען ווערדען מיינע יעפפענס־פערזוכע מיטגעגען. יא ווערדע איך מיט מיינען בייד־ען בייזאַמען אונס עלטער וואַנדערן.“

דער דיעזער דעם אבראַנאַם שראַם גיין יעטצט דיעזען אונד מעלדעטע דיא אַנקונפט דעם פאַרזוגאַרס מיטגעטע אונד דעם נאַפען דע דעאַן.

אבראַנאַם גינג אינגען בין צו צוויי שרייע גענעגען עמפ־פינג דיא מיט אַלדער פרייפפיט אונד פרייד דיא אין דיין צימעער. —

פאַדזוגאַל מיטגעטע דיעלט גון פאַלגענדע אנשפראַ־כע: „דאַן אייזאַק אבראַנאַם! איזט דיא מאַעסטעטען, אונזערע אייזאַהלטען, דונד פערפלייכטעט, צו דער דאַרזע־לונג גענעיגט אייגען קולטוס־בייזאַנ צו לייסטען. דיעזעס ווייד וואָהל דען אַלטען, פערלאַסטענען אונד פערגעטען אונד אַלזאָ אַלס אַן אייגענען אַנגעגעבען אונד אַלס אַן אַלטען אַנגעגעבען אַנגעגעבען אַנגעגעב